કીડી હતી કે હાથી હશે?

🔵 ચાલો, ગાઈએ ગીતડું :

ઝાડની સાથે દોસ્તી મારે

પાનની સાથે દોસ્તી,

<mark>હર્યાંભર્યાં પંખીઓનાં ગાનની સાથે દોસ્તી.</mark>

દરિયા સાથે દોસ્તી મારે

કાંઠા સાથે દોસ્તી,

ગુળ્યાગુળ્યા શેરડીઓના સાંઠા સાથે દોસ્તી.

કેરમ સાથે દોસ્તી મારે

કોડી સાથે દોસ્તી,

રંગરંગના કાગળની હોડી સાથે દોસ્તી.

મમ્મી સાથે દોસ્તી મારે

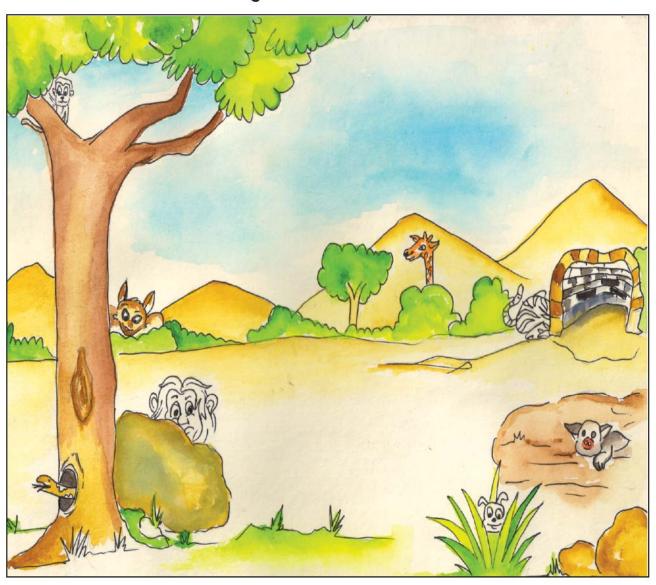
પપ્પા સાથે દોસ્તી,

સૌથી મારાં ગળ્યાંગળ્યાં ગપ્પાં સાથે દોસ્તી.

- સુરેશ દલાલ

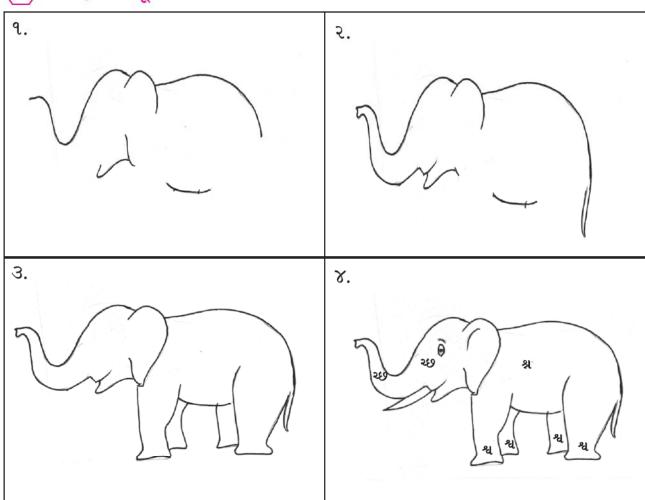
🔷 શોધો અને લખો :

ચિત્રમાં કોણ ક્યાં-ક્યાં સંતાયું છે?

૧	
• •	
3.	

🔷 દોરો, રંગ પૂરો :

ચિત્ર-૪ જેવું ચિત્ર દોરો. આખું પેટ 'શ્ર…શ્ર…', આખું માથું - સૂંઢ 'ચ્છ… ચ્છ…' બધા પગમાં 'શ્વ… શ્વ…' મનપસંદ રંગથી લખો :

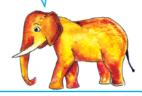
> વાર્તા :

એનઘેન દીવાઘેન

 ચંદુ હાથી અને ટીકુ કીડી બેઉ દોસ્ત જંગલમાં રહે. બંને ખૂબ વાતો કરે. વાતોના તડાકા મારી એક દિવસ કંટાળ્યા.

એય ચંદુ, ચાલને કોઈ રમત રમીએ, આમ વાતોથી તો હું કંટાળી. હા... હા... હા... ચાલને. ના કોણે પાડી! હું તો તૈયાર જ છું કુસ્તી-કુસ્તી ૨મવા.

ના રે ના... ચંદુડા, તું પણ શી મશ્કરી કરે છે! તારી જોડે કુસ્તી? થપ્પો રમીએ થપ્પો.

 ચંદુ વૃક્ષ પાછળથી પાછો આવ્યો અને દાવ આપવા આંખ મીંચી ઊભો રહ્યો.

ટીકુડી... હવે મારો દાવ... ચાલ... સંતાઈ જા- એનઘેન દીવાઘેન... સંતાઈ કે...! ...૧, ૨, ૩, ૪... .. ૧૦... એ હું આવ્યો.

ર. ચંદુ થપ્પો રમવા તૈયાર થયો. ટીકુએ દાવ દીધો. ચંદુ એક પહોળું ઝાડ જોઈ એની પાછળ

ઊભો રહ્યો.

એ નઘે ન દીવાઘે ન... ચંદુ સંતાઈ ગયો કે? મારી આંખો બંધ છે... વન, ટુ, થ્રી... આવું કે? ...એઇટ, નાઇટ, ટેન... એ ચંદુડા, હું શોધવા આવું છું.

હેં... હેં... હેં... તું તો ચંદુ, સાવ ભોળો રહ્યો. તને તો સંતાતાય નથી આવડતું. પહોળું ઝાડ શોધ્યું પણ સૂંઢ ને પૂંછડી તો દેખાય છે. તું તો ઝાડથીય જાડો છે. હી... હી... હી... ચંદુનો થપ્પો... ચંદુનો થપ્પો...

૪. ટીકુ ઝાડના પાન નીચે સંતાઈ ગઈ. ચંદુએ આંખો ખોલી. આજુ જોયું... બાજુ જોયું... અગળ જોયું... ઉપર જોયું... આમ દોડ્યો, તેમ દોડ્યો.... પણ ટીકુ દેખાય જ નહીં ને! એ થાકીને હાંફવા લાગ્યો. તેની સૂંઢમાંથી સૂ... સૂ... કરતો પવન ફૂંકાયો તેથી બધાં પાંદડાં ઊડી ગયાં. કીડીવાળું પાંદડુંય ઊડ્યું.

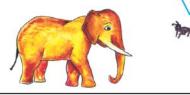

અરે, હું મરી જઈશ… બચાવો… બચાવો…

ટીકુનો થપ્પો... થપ્પો... પ. એકવાર ચંદુ હાર્યો, એકવાર ટીકુ હારી. થોડું પાણી પીને ફરી રમવા લાગ્યાં. ચંદુએ બુદ્ધિ વાપરી. મોટા મોટા ગોળ પથ્થરો વચ્ચે પૂંછ-મોં, કાન સંકોરી બેસી ગયો. જાણે કોઈ પથરો જ જોઈ લો.

એનઘેન... ચંદુ સંતાઈ ગયો કે? હું આંખો ખોલું છું. હવે બરાબર સંતાજે હોં. પૂંછડી પણ દેખાવી ન જોઈએ... હી... હી... હી .

 ટીકુ જે પથ્થર પર ચઢેલી તે પથ્થર ઊભો થયો. અરે! એ તો ચંદુ હતો! તે જોર-જોરથી બૂમો પાડવા માંડ્યો.

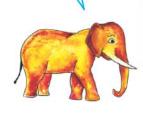

હું જીતી ગયો... હું જીતી ગયો...

સારું... સારું... કંઈ વાંધો નહીં. હવે, મારો વારો છે સંતાવાનો. તું આંખો બંધ કર.

૯. એકવાર તું જીતી, એકવાર હું જીત્યો, ટીકુડી!

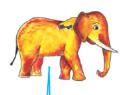

એકવાર હું હારી, એકવાર તું હાર્યો, ચંદુડા! દ. ટીકુએ આંખો ખોલી. બધે ચંદુને શોધ્યો. પણ ચંદુ તો શું, તેની પૂંછડીય દેખાતી ન હતી. ટીકુએ તો એક મસમોટા પથરા પર ચડીને પણ જોયું. પણ ચંદુ હાથી ક્યાંય ન મળે! થાકીને તે પથ્થર પરથી નીચે ઊતરી.

આવડો મોટો ચંદુ સંતાયો ક્યાં હશે? દેખાતો કેમ નથી?

૮. ટીકુએ અક્કલ વાપરી. તે પગ પર થઈને ચંદુના કાન પાછળ સંતાઈ ગઈ. ચંદુની ચામડી જાડી! એને ખબર પણ ન પડી. ચંદુએ આંખો ખોલી, ટીકુને ખૂબ શોધી.

આ ઝાડની ઉપર જોયું, નીચે જોયું, ડાળીઓમાં જોયું, પાંદડાંઓમાં જોયું, આંખો ઝીણી કરીને જોયું. ટીકુડી તું દેખાતી કેમ નથી? હું તો હાર્યો... તું જીતી. ટીકુબાઈ, બહાર આવ હવે!

હું જીતી ગઈ... હું જીતી ગઈ... આ રહી હું. તારા કાનની પાછળ. તને તો ખબર પણ નથી કે હું તારા પર ચઢીને સંતાઈ છું. હી... હી... હી... ૧૦. એ તો ઠીક છે. પણ 'ઝાડ-ઝાડ' રમ્યાં હોત તો હું જ જીતી જાત. જે સૌથી મોટું ઝાડ પાડી આપે તે જીતે. હા... હા... હા...

હી... હી... હી... એમ તો આપણે 'દર... દર...' રમ્યાં હોત તો હું પણ જીતી જાત. જે નાનામાં નાના દરમાં ઘૂસી શકે એ જીતે. હી... હી... હી...

એ સાંભળી ચંદુ હસી પડ્યો. હા... હા... હા... તેની સૂંઢમાંથી પવન છૂટ્યો. આજુબાજુની જમીન સ્વચ્છ થઈ ગઈ ને ટીકુબહેન? તેય ઊડયા!!....

🔷 વાતચીત :

- ૧. આ વાર્તામાં સૌથી વધારે મજા ક્યારે આવી?
- ર. હાથી હસ્યો તો કીડી ઊડીને ક્યાં પડી હશે?
- 3. તમને કોની સાથે થપ્પો રમવાનું ગમે કીડી સાથે કે હાથી સાથે ? કેમ?
- ૪. તમારા વહાલા મિત્રનું નામ શું છે ? તમે તેની સાથે કઈ રમત રમશો?
- પ. તમારા ઘરમાં મિત્રો સાથે થપ્પો રમો તો ક્યાં સંતાઈ જવાનું પસંદ કરશો? શા માટે?
- ૬. શાળામાં થપ્પો રમવાનો થાય તો તમે કયા-કયા સ્થળે સંતાવાનું પસંદ કરો? કેમ?
- 🚫 સાચું હોય તો કાન પકડો. ખોટું હોય તો નાક પકડો :

વિદ્યાર્થીઓને આંખો બંધ કરી વાક્ય સાંભળવા કહો. હવે આપેલાં વાક્યો બોલો. જો વાક્ય સાચું હોય તો વિદ્યાર્થીઓને કાન પકડવા કહો અને જો ખોટું હોય તો નાક પકડવા કહો.

- ૧. હાથી અને કીડી દુશ્મન હતાં.
- ર. હાથી કુસ્તી રમવા માગતો હતો.

૪.	કીડી પાંદડાંમાં છુપાઈ ગઈ.		
પ.	કીડી જોર-જોરથી ફૂંફાડા મારવા લાગી.		
٤.	કીડી મોટેથી બૂમાબૂમ કરવા લાગી.		
9.	બંને વખતે હાથીએ કીડીને શોધી કાઢી.		
۷.	હાથી કાળા ખડકો વચ્ચે સંતાઈ ગયો.		
૯.	કીડી હાથીના કાન પાછળ સંતાઈ ગઈ.		
૧૦.	જોર-જોરથી હસતાં કીડીના બે દાંત બહાર આવી ગયા.		
	જવાબ લખો :		
٩.	પહેલીવાર ટીકુ ચંદુને કેમ ઝડપથી શોધી શકી?		
૨.	'તું તો ઝાડ કરતાંય જાડો છે.' - એવું ટીકુએ ચંદુને શા માટે કહ્યું?		
3.	જ્યારે ટીકુ પાંદડાં નીચે સંતાઈ ગઈ ત્યારે ચંદુએ એને શોધવા શું શું કર્યું?		
5.	કવાર ટારૂ વાઠડા પાંચ સલાઇ એઇ (વાર ચંદુએ એપ સાવવા સું સું કવું:		
૪.	ટીકુ ચંદુને કેમ શોધી ના શકી?		
પ.	ટીકુને ક્યારે નવાઈ લાગી?		
٤.	ચંદુ થપ્પો ન કરી શકે માટે ટીકુએ શી યુક્તિ કરી?		
	9 2 1		

૩. હાથી ઝાડ ઉપર સંતાઈ ગયો.

∕ > અભિનય ઃ

વાર્તામાંથી સંવાદ શોધો. પહેલા સંવાદના ભાવ પ્રમાણે અને પછી તે જ સંવાદ પર વિરોધી ભાવનો અભિનય કરો.

આપેલ સૂચના મુજબ વિદ્યાર્થીઓને વાર્તામાંથી સંવાદ શોધવા કહો. વાર્તા પ્રમાણે તેમજ તેથી જુદા ભાવ સાથે અભિનય કરવા કહો.

- ચિત્ર નં. ૧માં ટીકુનો સંવાદ ''ના રે ના... ચંદુડા, તું પણ શી મશ્કરી કરે છે!'' નો પહેલાં વાર્તા પ્રમાણે અભિનય કરો. ત્યારબાદ આ જ સંવાદ રડતાં-રડતાં કરો.
- ચિત્ર નં. ૧૦માં ચંદુનો સંવાદ 'એ તો ઠીક છે. પણ 'ઝાડ-ઝાડ' રમ્યાં હોત તો હું જ જતી જાત. જે જેટલું મોટું ઝાડ પાડી આપે તે જીતે. હા... હા... હા...' નો પહેલાં વાર્તા પ્રમાણે અભિનય કરો. ત્યારબાદ આ જ સંવાદ રડતાં-રડતાં કરો.
- આવા બીજા સંવાદ વાર્તામાંથી શોધો તેમજ પહેલાં વાર્તા પ્રમાણે અને ત્યાર બાદ જુદો અભિનય કરો.

🥎 વાંચો, વિચારો, ઓળખો અને લખો :

આપેલ શખ્દો/શખ્દસમૂહોને વાંચવા કહો. આ શખ્દો કે શખ્દસમૂહો કોણ બોલે છે? જે હાથી બોલે તે હાથીના ખાનામાં, કીડી બોલે તે કીડીના ખાનામાં અને બંને બોલે તો બંનેના ખાનામાં લખવા કહો.

(બહાર આવ, મશ્કરી કરે છે, બરાબર સંતાજે, બચાવો... બચાવો..., હવે મારો દાવ, ચાલ સંતાઈ જા, એનઘેન દીવાઘેન, એકવાર તું જીતી, એકવાર તું હાર્યો, એકવાર હું જીત્યો.

૧૨૬

આપેલા વાક્યનો અર્થ સમજાતો હોય તેવો વિકલ્પ પસંદ કરો. ખરાની નિશાની કરો :
(૧) ચંદુ એક જાડા ઝાડ પાછળ સંતાઈ ગયો.
ઝાડ જાડું હોય તો જ હાથી સંતાઈ શકે.
🔃 ઝાડ જાડું હોય તો જ હાથી નાનો દેખાય.
🦳 હાથી કોઈ પણ ઝાડ પાછળ સંતાઈ શકે.
(૨) ટીકુએ અક્કલ વાપરી.
ટીકુએ ચિત્ર દોરવામાં બધા રંગ વાપરી કાઢ્યા.
ટીકુએ બુઢીના બાલ ખરીદ્યા અને ખાઈ નાખ્યા.
ટીકુ પાસે ઓછા રંગ હતા છતાં તેણે બુદ્ધિ વાપરી આખું ચિત્ર પૂરું કર્યું.
(૩) ચંદુએ આંખો ઝીણી કરી.
ચંદુ ધ્યાનપૂર્વક જોવા લાગ્યો.
ચંદુને દૂરનું દેખાતું ન હતું.
ચંદુની આંખો ઝીણી હતી.
(૪) વાતોના તડાકા મારવા.
ા વાતો કરતાં કરતાં કૂદકા મારવા લાગવું.
ા ઘણી બધી વાતો કરવી.
તડકામાં વાતો કરવી.
(૫) હસતાં હસતાં ચંદુના દાંત બહાર આવી ગયા.
ચંદુ દાંત બહાર કાઢીને હસવા લાગ્યો.
ચંદુ ખડખડાટ હસવા લાગ્યો.
પડખડાટ હસતાં ચંદુના દાંત દેખાવા લાગ્યા.
929

•	ચાલો, ગાઈએ ગીતડું : ઝાડની સાથે દોસ્તી			
🔾 વાંચો અને લખો :				
۹.	બાહુબલી કુસ્તીમાં પ્રથમ આવ્યો.			
٤.	વર્ગમાં છોકરીઓ તનુને 'લાડુ-લાડુ' કહી મશ્કરી કરવા લાગી.			
з.	કાચબાની પીઠ પથ્થર જેવી હોય છે.			
૪.	રીટાએ થપ્પો ૨મતાં ઝટ દઈને સુનીલને શોધી કાઢ્યો.			
૫.	નકામી વસ્તુમાંથી કંઈક નવું બનાવવા અક્કલ વાપરવી પડે.			
۶.	આપણે સ્વચ્છ કપડાં પહેરવાં જોઈએ.			
	🤇 જુઓ અને લખો :			
٩.	ચ છ ચછ ચછ ગેરે સ્ ડું ગેરે સ્ડું			
	રફ9			
૨.	શ શ શ્ર શન શન શ્ર <u>શ્ર શ્ર શ્ર</u> શ્ર			

3. શ શ વ શવ શવ <u>શ ર ર શ</u>

🥎 વાંચો, 'ચ્છ', 'શ્ર', 'શ્વ' જેમાં આવતાં હોય તેવા શબ્દો શોધી નીચે લીટી કરો. :

કેતને શિક્ષકને પ્રશ્ન પૂછ્યો : સાહેબ, આ શ્વાસ-ઉચ્છ્વાસ એટલે શું? સાહેબ બોલ્યા : કેતન, આપણે નાક વેડ જે હવા લઈએ તે ક્રિયાને શ્વાસ કહેવાય અને જે નાક વાટે હવા બહાર કાઢીએ તે ક્રિયાને ઉચ્છ્વાસ કહેવાય. જેમ સ્વચ્છ પાણી શરીર માટે સારું તેમ સારા સ્વાસ્થ્ય માટે સ્વચ્છ હવા જરૂરી છે.

🚫 'ચ્છ', 'શ્ર', 'શ્વ' થી બનતા શબ્દોને ખાનામાં મૂકો ઃ

પ્રશ્ન, સ્વેચ્છા, અશ્વ, ઇચ્છા, પાર્શ્વ, શ્વેત, હિતેચ્છુ, ઈશ્વર, પિચ્છ, કમિશ્નર, ઓચ્છવ, વિશ્વ, તુચ્છ, વિશ્વાસ, કચ્છ.

ચ્છ	શ્ર	શ્વ

∕ ગીત ઃ

શ્વ

ચિત્ર ગયું બદલાઈ

એક દિવસ પીંછી લઈ રામુ કંઈક ચીતરવા બેઠો, સરસ મજાનો રંગ ભરીને કરે લસરકો હેઠો. ઘડીક વાર એ રંગ જુએ ને ઘડીક જુએ આકાશ, પળમાં પીંછી બોળીને એ કંઈક ચીતરતો ખાસ. ચિત્ર રૂડું ત્યાં એણે કીધું આભ સાંજનું દોરી દીધું, પીંછી મૂકી દઈ બાજુએ કામ બધું સંકોરી લીધું. ને એવામાં રાત પડી ગઈ રંગ ગયા ક્યાં ઊડી, રામુએ લઈ રંગ શ્યામ ને આભ દીધું ઢબૂરી. ત્યાં તો દીઠો ચાંદલિયો ને દીઠા ટમટમ તારા, રામુએ પાછા પીંછીથી ચીતર્યા રે ચમકારા. ત્યાં જ પડી ગઈ સવાર, આભનું ચિત્ર ગયું બદલાઈ, પંખી કલરવ કરતાં ગાતાં તેજ ગયું પથરાઈ. રામુ મૂંઝાતો બેઠો કે કેમ કરી ચીતરવું, સાંજ ઉપર તો રાત કરી પણ અજવાળું ક્યાં ભરવું?

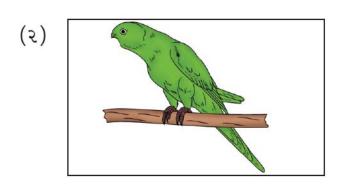
- કીર્તિદા બ્રહ્મભટ્ટ

• જે અક્ષર પર બિંદી છે તે અક્ષર આવે ત્યારે નાક દબાવી તે શબ્દ બોલો : પીંછી, રંગ, સાંજ, સંકોરી, ક્યાં, ચાંદલિયો, ત્યાં, પંખી

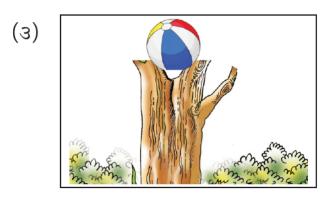
🦳 વાતચીત :

- ૧. આ ગીતમાં તમને કયો શબ્દ બોલવાની મજા પડી? શા માટે?
- ૨. તમને કઈ પંક્તિ વધુ ગમી? શા માટે?
- ૩. રામુ શું દોરવા માંગતો હતો?
- ૪. રામુએ રાતના આકાશમાં શું-શું જોયું?
- પ. રામુએ પીંછીથી કઈ-કઈ કરામત કરી?
- ૬. રામુ શા માટે મૂંઝાવા લાગ્યો?
- ૭. આભનું ચિત્ર બદલાતાં આકાશમાં શું શું થવા લાગ્યું?
- ૮. આકાશ કેવું હોય છે? વર્શન કરો.
 - વરસાદ પડવાનો હોય ત્યારે
 - ઉનાળાની બપોરે
 - રાત્રે
 - સવારે
- ૯. તમને કયા સમયનું આકાશ જોવું ગમે? શા માટે?
- ૧૦. તમને કયા પંખીનો અવાજ ખૂબ ગમે છે? તે અવાજ કરો.

	ત્રણના જૂથમાં કામ કરો. ખોટી રીતે લખેલા અક્ષરોને સુધારીને, ગોઠવીને વાક્ય ફરીથી લખો ઃ			
٩.	શિક્ષકે વિદ્યાર્થીને <u>શ્નપ્ર</u> પૂછ્ચો. શિક્ષકે વિદ્યાર્થીને પ્રશ્ન પૂછ્ચો .			
૨.	જયેશ રવિવારે <u>ચ્છક</u> થી આવ્યો.			
З.	<u>ચ્છસ્વ</u> હવા માટે વધુ વૃક્ષો વાવવાં જોઈએ.			
૪.	દર્દીઓએ ડૉક્ટરમાં <u>શ્વાવિસ</u> રાખવો જોઈએ.			
પ.	રાજા <u>શ્અવ</u> પર બેઠા હતા.			
٤.	આરોનને ફૂટબોલ રમવાની <u>છાચ્ઇ</u> થઈ.			
૭.	<u>શ્વિવ</u> ખૂબ જ સુંદર છે.			
۷.	આપણે <u>શ્વઈર</u> પાસે જ્ઞાન માંગવું જોઈએ.			
૯.	સેરેનાને <u>શ્તેવ</u> રંગનાં કપડાં ગમે છે.			
	ચાર કે પાંચના જૂથમાં કામ કરો. જુઓ, વિચારો, શિક્ષકે પૂછેલ પ્રશ્નના જવાબ આપો. ઃ			
•	''ચાલો, વિચારીએ મજા કરીએ''			
(৭)	વ. આ ચિત્રમાં શું જુદું લાગે છે? ૨. ફૂલ ઊડવા લાગે તો શું થાય? ૩. પતંગિયાને પાંખો ના હોય તો?			
	સો ને એકત્રીસ ૧૩૧			

- ૧. આ ચિત્રમાં શું ખૂટતું/જુદું લાગે છે?
- ર. પોપટને ચાંચ ન હોય તો શી મુશ્કેલી પડે?
- તમને કયું પક્ષી ખૂબ ગમે છે? શા માટે?

- આ ચિત્રમાં તમને શું અલગ લાગે
 છે?
- ર. દડો કેવી રીતે ઝાડ પર આવ્યો હશે?
- 3. વૃક્ષને ડાળીઓ ન હોય તો...?
- ૪. તમને કેવું ઝાડ ગમે? શા માટે?
- પ. તમારા પ્રિય વૃક્ષનું નામ કહો.

🚫 આપેલ વાક્યને વાંચો. તેવા અર્થવાળી પંક્તિ શોધીને લખો :

- ૧. ચિત્ર દોરાઈ જતાં રામુએ ચિત્રનો સામાન ભેગો કરી લીધો.
- ૨. રામુએ ચાંદા અને તારા જોઈ તેમાં પીંછીથી ચમકારા કર્યા.
- ૩. રામુએ શ્યામ રંગથી મનમાં હતું તેવું આકાશ ચીતર્યું.
- ૪. સવાર પડતાં આકાશમાં પંખીઓનો અવાજ સંભળાવા લાગ્યો.
- પ. આકાશ અને રંગો જોઈને રામુ કંઈક નવું ચિત્ર દોરવા લાવ્યો.

ચાલો ગાઈએ ગીતડું : ઝાડની સાથે દોસ્તી...
 પહેલાં શું કર્યું... પછી શું કર્યું? વાક્યોને સવારથી સાંજના ક્રમમાં ગોઠવો :

$\overline{}$		•	
٩.	ચા-નાસ્તો કર્યો.	(٩)	
₹.	ચાંદામામા સપનામાં આવ્યા.	(ε)	
З.	દાંત સાફ કર્યા.	(ε)	
૪.	ગણવેશ પહેરીને તૈયાર થયાં.	(8)	
પ.	ગૃહકાર્ય કર્યું.	(૫)	
٤.	સ્નાન કર્યું.	(ε)	
9.	ભાષાનો તાસ આવ્યો.	(७)	
८.	દાદીમાએ વાર્તા કહી.	(८)	
૯.	મિત્રો સાથે ૨મત ૨મ્યાં.	(&)	
૧૦.	પ્રાર્થનાસભામાં રજૂઆત કરી.	(૧૦)	

🔵 રમત ઃ કોણ શું કરે છે? તે જુઓ, બોલોઃ

ક્રિયાઓની ચિક્રીઓ બનાવી એક બૉક્સમાં મૂકો. જમીન/ભોંયતળિયા પર ત્રણ વર્તુળ દોરો. જેમકે;

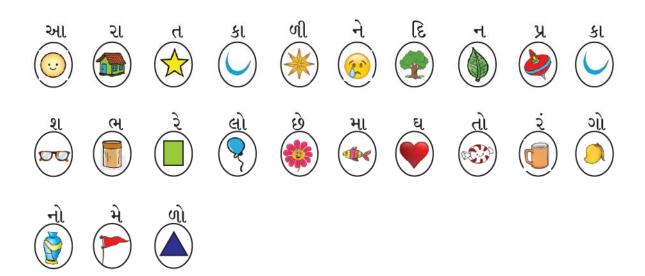
વિદ્યાર્થીઓને ચિટ્ઠી ઉપાડી ક્રિયા કરવા કહો.

ઉદા. : નૈના ચિક્રી ઉપાડે છે. તેની ચિક્રીમાં 'હસો' એવી ક્રિયા કરવાનું આવે છે. 'નૈના ખડખડાટ હસે છે.' ત્યારબાદ નૈનાને આજના વર્તુળમાં ઊભી રાખી વિદ્યાર્થીઓને પ્રશ્ન પૂછો. નૈના આજે શું કરે છે? – વિદ્યાર્થીઓને ઉત્તર આપવાની તક આપો. જેમકે 'આજે નૈના હસે છે.'-તે રીતે વર્તુળ બદલી વાક્ય બોલવા કહો. જેમકે; 'ગઈકાલે નૈના હસતી હતી.' 'આવતીકાલે નૈના હસશે.'

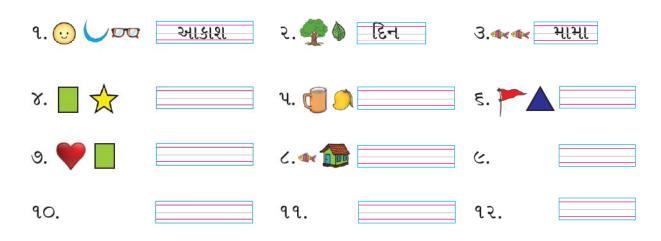
	> કો	ણ શું-શું કરતું હતું? બોલો અને લ ખ	તો :			
	ઉદા	. દિવ્યા શું કરતી હતી? દિવ્યા દો	ડતી હતી.			
٩.						
૨.						
з.						
૪.						
પ.						
	> વા	ક્યો વાંચો, જુદાં પાડો :				
	વાક	ય વાંચો 'પહેલાં થયું તેની નીચે	અને પછી થયું હોય તેની			
	નીચે	ા કરો'				
	٩.	<u>વિરાટે બૂટ પહેર્યા.</u> હવે એ નિશાળે	જવા સીડી ઊતરે છે.			
	૨.	. વિરાજ હાથ ધૂએ છે કારણ કે એ ધૂળમાં રમતી હતી.				
	З.	નીલા સફરજન ખાય છે. કેમ કે તેને ભૂખ લાગી હતી.				
	૪.	r. રૂબિનાએ બહાર ખાધું હતું એટલે એને પેટમાં દુઃખે છે.				
	પ. મારી પાસે ચાર પેન હતી અને આનંદે મને એક પેન આપી.					
	૬. સાઇકલમાં પંચર પડ્યું માટે હું ચાલું છું.					
	9.	કાલે રવિવાર હતો એટલે સેરેના અ	ાજે દવાખાને જાય છે.			
	⇒ ની	ચે આપેલ વાક્યોને ગઈકાલ, આજ,	આવતીકાલના ખાનામાં મૂકો :			
	٩.	આંશી પુસ્તક વાંચશે.	૨. સંજય શાળાએ જાય છે.			
	з.	નિલોફર શાંત બેઠી હતી.	૪. પ્રીતિ પાણી ભરે છે.			
	પ.	કાજલ દોડશે.	૬. વિશાલ ૨મતો હતો.			
	9.	ગૌરવ આણંદ ગયો હતો.	૮. હું લખું છું.			
		a 2	—			
			0			

	રવિવાર આજ	ગઈકાલ શનિવાર	સોમવાર આવતીકાલ		
ઉદા.	આંશી પુસ્તક વાંચે છે.	આંશી પુસ્તક વાંચતી હતી.	આંશી પુસ્તક વાંચશે.		
વાક્ય વાંચો. કૌંસમાં આપેલ ક્રિયાનો ઉપયોગ કરી ખાલીજગ્યા પૂરો :					
٩.	૧. હું સવારે વહેલી ઊઠી ત્યારે મારા રૂમમાં ચકલી ચીં ચીં (કરવું). અત્યારે તે આંગણામાં ચીં ચીં (કરવું).				
૨.	ર. ગઈકાલે ઝાડ પર વાંદરાભાઈ ગીત (ગાવું). આજે ઘરના છાપરા પર વાંદરાભાઈ ગીત (ગાવું).				
з.	રુદ્રએ ગઈકાલે લગ્નમાં પૂરી	(ખાવું).			
	આજે શાળામાં પણ તે પૂરી	(ખાવું).			
૪.	અંકિત રજાઓમાં અમદાવાદ	(જવું).			
	અત્યારે તે નડિયાદ	(જવું).			
પ.	જાવેદે બાગમાં ફૂલછોડ	(રોપવું).			
	આજે તે તુલસીનો છોડ	(રોપવું).			
		૧૩૫			

🔷 આપેલ અક્ષર અને ચિત્રને ધ્યાનપૂર્વક જુઓ.

🦳 ચિત્ર પરથી શબ્દો બનાવો, લખો.

🦳 ચિત્ર પરથી વાક્ય બનાવો, લખો :

પ. 🍨 😢 👓 😢 🍃 👉 👓 🐠 🖤 📗 🐝

🔷 મોટેથી ગાઓ :

ઉંદરમામા કેવા શાણા, ચૂં ચૂં કરતા ગાય. મીબી પાસે આવે ત્યાં તો દરમાં પેસી જાય.

∕ હસો ઃ

પોલીસ : તને ક્યારેય જેલ થઈ છે?

ગુનેગાર : (૨ડતાં ૨ડતાં) ના, સાહેબ.

પોલીસ : એમાં ૨ડે છે શું? હમણાં જ મોકલી દઉં.